

ТАНЫМ САЛАСЫ
СЕНСОРИКАЛЫҚ
ОЙЫНДАР
КАРТОТЕКАСЫ

«Көжсекті жасыр»

Мақсаты: Төрт мүмкіндіктің ішінен екі берілген нысанды таңдауға үйрету.
Ойыншылар саны: 5-6 бала.

Керекті құралдар: Екі түске бөлінген карточкалар (алаңқайлар), көжсектер: қызыл, көк (әр балаға әр түстен).

Ойынның барысы: Балалар көжсекті екі түске бөлінген алаңқайларға орналастыру керек. Көк түсті көжсекті көк алаңқайға, ал қызыл көжсекті қызыл алаңқайға.

«Макарон моншақтар»

Мақсаты: Балаларға моншақ жасауды үйрету.
Ойыншылар саны: 10-15 бала.

Керекті құралдар: Әр балаға түрлі түске боялған макарон өнімі жіне жіп.

Ойынның барысы: әр балаға макарон өнімдерінен тізбектелген моншақтар үлгідегідей беріледі. Үлгідегідей етіп, әр-түрлі түсте боялған үш түрлі көлемдегі макарон өнімдерінен жасалған моншақтарды жіпке тізбектейді.

«Шыршаны безендір»

Мақсаты: Заттың түсің ажырата білу, тәрбиеші сұразын дұрыс түсіне білу.

Геометриялық пішіндер жайлы түсініктерін кеңейту.

Ойыншылар саны: 5-6 бала.

Керекті құралдар: Шырша, түрлі түсті пішіндер.

Ойынның барысы: Балалар шыршаны қызыл, жасыл, сары, көк түсті пішіндермен безендіру керек.

Әрбір ойыншықтың пішінің сұрайды.

* (үшбұрыш, төртбұрыш, дөңгелек).

Түрлі түсті жолақшалар.

Мақсаты: Балаларды ұзын – қысқа , түрлі – түсті жолақшаларды ажырата білуге үйрету.

Ойыншылар саны: 10-15 бала.

Керекті құралдар: ұзын – қысқа, түрлі – түсті жолақшалар.

Ойынның барысы: Балаларға ұзын- қысқа жолақшаларды беріп , оларды салыстырып, қайсысы ұзын, қайсысы қысқа екенін анықтау.

Түрлі түсті маталар.

Мақсаты: Балаларды түстерді ажырата білуге үйрету арқылы таным белсенділіктерін арттыру.

Ойыншылар саны: 5-10 бала.

* Керекті құралдар: Түрлі – түсті мата қиындылары.

Ойынның барысы: Тәрбиеші балаларға мата қиындыларын таратады да, өзі бір түсті атайды. Орнында отырған бала тез орнынан тұрып, ортаға жүгіріп шығуы тиіс.

Үлкен –кіші.

Мақсаты: Балаларды үлкен – кіші ұғымымен таныстыру.

Ойыншылар саны: 5-10 бала.

Керекті құралдар: әр түрлі көлемдегі үлкен- кіші заттар.

Ойынның барысы: Балаларға әр түрлі көлемдегі заттарды беріп, кішіден – үлкенге қарай айтқыза отырып, көрсетеді.

«Балықты ұста»

Мақсаты: балаларға заттың түсін дұрыс ажыратып, атай білуге үйрету.

Ойыншылар саны: 5-6 бала.

Керекті құралдар: Аквариум, түрлі түсті балықтар, қармақ.

Ойынның барысы: Тәрбиеші балаларға балықты қармақпен ұстап, қармаққа түскен балықтың түсін атауды сұрайды.

Содан кейін балықтың түсіне сәйкес топта қандай зат бар екенің атауды сұрайды.

«Кілтті тап»

Мақсаты: Балаларды түстерді, геометриялық пішіндерді ажырата білуге үйрету, көру, ойлау қабілеттерін арттыру.

Ойыншылар саны: 5-10 бала.

Керекті құралдар: Түрлі – түсті құлып суреттері және геометриялық пішіндер.

Ойынның барысы: Балаларға қызыл, көк, сары, жасыл, құлыптарды тарату, балалар олардың кілттерін, яғни кілттерді түстеріне сәйкес табуы керек.

«Айырмашылығын тап»

Мақсаты: Балаларға екі суреттің немесе заттың айырмашылығын таба білуге; өз ойын айта білуге үйрету; ақыл - ойларын дамыту; шыдамдылыққа, досының жауабын тыңдай білуге дағдыландыру.

Мазмұны.

Бұл ойында тәрбиеші сенсориканы, көлемді, кеңістік қатынасын, санын салыстыру үшін белгілі бір мақсатты көздейді. Ары қарай салыстыратын заттардың санын арттыра отырып, бірнеше нұсқаларын қатарынан істеуге болады.

Балалар екі сайқымазақты салыстырады.

Салыстыруда мына сөздер пайдаланылады: кең – тар, қалың – жұқа, ұзын – қысқа.

«Зат неге ұқсайды?»

Мақсаты: Геометриялық денелер мен фигуралар туралы білімдерін бекіту; айналадағы заттардың геометриялық пішінін ажырата білу дағдыларын дамыту.

1 - нұсқа.

Тәрбиеші геометриялық пішінді немесе геометриялық денені балаларға көрсетеді, ал балалар оның қоршаған ортадағы қандай затқа ұқсайтындығын табады немесе естеріне түсіреді.

2 - нұсқа.

Тәрбиешінің үстелінің үстінде геометриялық пішіндерді немесе заттар мен суреттер жатыр. Бала суретті не затты таңдай отырып, оның қандай пішінге ұқсайтындығын айтады. Өзінің жауабын түсіндіреді.

«Қажет суретті тап»

Ойынға қажет заттар: Үлкен және кішкене суреттер немесе қуыршаққа арналған ыдыстар, пластилиннен жасаған заттар, конфет, бауырсақ, т. б.

Ойын ережесі: Егер ойын суреттермен жүргізілсе тәрбиеші - мұғалім үлкен суреті балалардың бәрі көрсетіндей орынға іледі.

Мысалы: үлкен тарелка немесе орамал ұстаған қыздың суреті. Балалар қораптағы суреттердің ішінен тақтаға ілінген сурет мазмұнына сәйкес заттардың суретін алып столға қояды. Не істегені туралы айтады.

« Жұбын тап»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; білімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту.

Құрал-жабдықтары: әртүрлі ретте орналасқан геометриялық пішіндердің суреттері.

Мазмұны: Балаларға геометриялық пішіндер орналасқан суреттерді тарату. Үлгі ретінде бір суретті көрсетіп, дәл осындай суреттің жұбын табуды ұсыну. Суреттердің дұрыстығын тексеру үшін оларды салыстыру.

«Өз үйіңді тап»

Ойынның мақсаты: түстерді ажыратуға жаттықтыру; қабылдауын дамыту; ойынның ережесін сақтауға үйрету.

Ойынның құрал-жабдықтары: түрлі-түсті дөңгелектер.

- **Ойынның мазмұны:** Балаларға түрлі-түсті дөңгелектер тарату, түсін атау. Үйлерін көрсету. Белгі бойынша балалар дөңгелектерінің түсі бойынша үлкен шеңберлерге тұра қалады.

Қонжықтар.

Мақсаты: Заттардың мөлшерін , шамасын салыстыру. Аз – көп түсінігін қалыптастыру.

Ойыншылар саны: 5-6 бала.

Керекті құралдар: Үлкен – кіші суреттер.

Ойынның барысы: Балалар үлкен – кішкентай қонжықтарды анықтайды. Үлкен қонжықтарды бір жаққа , кішкентай қонжықтарды бір жаққа қою ұсынылады.